

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 323/2020
21.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Верица Ивошевић, адвокат из ..., против туженог ПД „Интер-прогрес“ ДОО са седиштем у Смедереву, кога заступа Радислав Маравић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1284/19 од 25.07.2019. године, у седници одржаној 21.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1284/19 од 25.07.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 4/18 од 16.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог од 29.10.2010. године о престанку радног односа – отказу уговора о раду тужиоцу као незаконито. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1284/19 од 25.07.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је поништено као незаконито решење туженог од 29.10.2010. године о престанку радног односа – отказу уговора о раду тужиоцу. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен као неоснован захтев туженог да се обавезе тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 204.000,00 динара, а обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 106.750,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка по жалби исплати 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/18), који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, оспореним решењем о отказу уговора о раду тужиоцу је стављено на терет више тежих повреда радних дужности у обављању послова који су му поверени, а који су учињени у континуитету у периоду од 24.07.2010. године па надаље, све до доношења овог решења. Уговор о раду му је отказан због неизвршавања радних обавеза, повреда радних обавеза, непоштовања радне дисциплине у погледу утврђене прописане редовне обавезе долазака на посао, доласка на посао са великим закашњењем и одласка са посла пре истека радног времена, незаконитог и нецелисходног коришћења средстава за рад за време радног времена, изричитог одбијања сваког радног налога и рада у оквиру послова који су му поверени, неблаговременог и некавалитетног обављања послова, онемогућавања редовног процеса рада у колективу, непрофесионалног односа према купцима и сарадницима и неспособности за рад и неостваривања резултата рада у обављању поверених послова. Ставом другим изреке утврђено је да тужиоцу престају права и обавезе из радног односа са 29.10.2010. године. Пре доношења решења о отказу тужиоцу је достављено упозорење којим је тужилац обавештен да су у обављању послова који су му поверени учињене бројне неправилности и повреде радних дужности у континуитету у периоду од 24.07.2010. године, па у даљем периоду све до дана доношења овог упозорења уз непромењено понашање. У образложењу и упозорења и решења о отказу тужиоцу је стављено на терет, између осталог и злоупотреба права на боловање, без конкретизовања на који период боловања се односи. У поступку пред нижестепеним судовима утврђено је да је тужилац 15.10.2010. године отворио боловање, а потврду о привременој спречености за рад предао туженом 29.10.2010. године што је 14 дана након наступања привремене спречености за рад и девет дана након процењеног времена трајања спречености за рад у потврди, а шест дана по закључењу боловања које је закључено 23.10.2010. године. Тужилац је 16.10.2010. године дошао на посао, одбио да ради, а око 11 часова без јављања отишао са посла о чему постоји и записник потписан од стране сведока и директора туженог.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је од свих отказних разлога, који су тужиоцу стављени на терет, као оправдан разлог за отказ узео само одбијање рада од стране тужиоца дана 16.10.2010. године и недостављање потврде о привременој спречености за рад, због чега је одбио захтев тужиоца за поништај овако донетог решења.

По оцени другостепеног суда, решење о отказу уговора о раду као ни упозорење о постојању разлога за отказ не садржи конкретизоване повреде радних обавеза, што наведено решење чини незаконитим, због чега је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Према члану 180. Закона о раду послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тач. 1-6. овог закона запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на навод из упозорења (став 1). У упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење (став 2). По члану 185. истог закона уговор о раду

отказује се решењем у писменом облику и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

Терет доказивања извршене повреде радне обавезе је на послодавцу – овде туженом. Приликом утврђивања да ли је запослени учинио повреду радне обавезе, она мора бити конкретизована – повреда радне обавезе мора бити тачно дефинисана у погледу начина, времена и места извршења.

Имајући у виду да побијано решење о отказу и упозорење о постојању разлога за отказ не садрже место, време и начин повреде радне обавезе, нити садрже чињенице и доказе на основу којих је послодавац утврдио да су се стекли услови за отказ уговора о раду, па се због тих недостатака не може утврдити да ли је тужилац заиста учинио повреду радне обавезе која му је стављена на терет, када и на који начин, као и да ли је решење о отказу донето у законом прописаном року (члан 184. Закона о раду) правилно је другостепени суд поништио решење као незаконито.

Нису основани ревизијски наводи којима се указује да је у поступку пред нижестепеним судовима утврђено да је тужилац учинио повреду радне обавезе 16.10.2010. године када је одбио да ради, а затим без јављања изашао са посла, што је довољан разлог за одбијање тужбеног захтева. Констатација туженог о овом догађају (без доказа о томе шта је, односно који радни задатак је тужилац одбио, ко му је издао налог за рад, да ли је излазак са посла био оправдан, ко је у том тренутку тужиоцу био надређен, а коме се тужилац није јавио), ни по оцени ревизијског суда не може представљати оправдан разлог за отказ у смислу члана 179. Закона о раду, па нису основани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић